КОЛХОЗНИГУУД! РЕСПУБЛИКАНСКА МҮРЫСӨӨНДЭ ОРОЛСОГТЫ!

Бүхы орокуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 66 (3379) | 1942 оной мартын 18, среда | СЭН 15 мүнгэн

„Худэлмэришэдэй Париж хадаа Коммунатаяа хамта шэнэ обществын алдарта эхинииньболожо хэзээ хэтэдэ хүндэлэгдэхэ". *(Маркс)*

„Парижска Коммуные хараад үзэгты. Энэ хадаа пролетариадай диктатура байгаа". *(Энгельс)*

„Коммунын хэрэг—энэ хадаа социальна революциин хэрэг, ажалшадай гүйсэд политическэ ба экономическа сүлөөрэлтын хэрэг, дэлхэйн бумбэрсэгэй пролетариадай хэрэг мүн". *(Ленин)*

„ОРОД АРАД ХЭЗЭЭДЭШЬЕ ҮБДЭГ ДЭЭРЭЭ УНАН ЬҮГЭДЭЖЭ БАЙХАГҮЙ"

Немецүүдтэ эзэмдэгдэһэн Ленинградска областиин хоёр районуудтахи колхозник ба партизануудай зүгһөө нүхэр СТАЛИНДА эльгээһэн бэшэг

БАРУУН-ХОЙТО ФРОНТ, мартын 15. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Саг зуурада немецүүдтэ эзэмдэгдэһэн Ленинградска областиин хоёр районуудһаа фронтын линиие дабан гаража хэдэн партизанууд ерэһэн байна. Тэдэ партизанууд хадаа айхабтар ехэ аюул соогуур ябажа туйлай олон гар табилгатай хэдэн тетрадуудые асараа. Тэрэ тетрадууд дээрэнь 3 мянга гаран гар табилга байба. Энэнь хадаа немецүүдтэ эзэмдэгдэһэн хоёр районуудтахи колхозник ба партизануудай зүгһөө нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг байба.

„МОСКВА, КРЕМЛЬ, АРАДУУДАЙ ВОЖДЬ НҮХЭР СТАЛИНДА.

САГ ЗУУРАДА НЕМЕЦҮҮДТЭ ЭЗЭМДЭГДЭҺЭН ЛЕНИНГРАДСКА ОБЛАСТИИН ЭНСКЭ РАЙОНУУДТАХИ ПАРТИЗАН БА КОЛХОЗНИГУУДАЙ ЗҮГҺӨӨ.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Манай инаг эсэгэ ба багша, сэсэмэргэн полководец—Тандаа тон халуун амаршалгые хүргэнэбди. Фашистска хөөмэршэ соо саг зуурада орошоһон советскэ гражданинуудай хэжэ байһан ябуулганууды ба мэдэрэлнүүдые ойлгуулһан эдэ баазахан үгэнүүднай фронтын линиие дабан гаража, Кремлиин досоо орожо шадаг лэ" гэжэ тэрэ бэшэгынь эхилһэн байна. Советскэ хүнүүдые хэды шэнээн зэрлүг дошхоноор немецкэ эзэмдэгшэдэй тамалан зобоожо ба алажа худажа байһаниие тэрэ бэшэг соогоо саашань дэлгэрэнгыгээр бэшэһэн байха юм. Эдэ хоёр районуудта фашистнууд хадаа 39 деревниие хяа бутара татажа үнэхэн тобриг болгожорх һон, 486 гэр байрые, 10 һургуулиие, 2 больницые шатаажархиһан, 107 эрэгтэй ба эмэгтэй колхозниг уудые, үбэд хүгшэд ба үнибүүдые буудажа алажархиһан байна. Фашистска хара золигууд болбол эдэ бүхы гэмтэ муухай ябадалые гансихан неделиин турша соо хэһэн байха юм.

„Шуһаша фашистнууд хадаа манай хүсэл зоригые, манай һанал сэдьхэлые нугалан дараха гэжэ һанаһаа байгаа. Тэзд ород арад гээшэ хэзээшье үбдэг дээрээ унан һүгэдэжэ байгаагүй, энэзэнһээшье хойшо үбдэг бээрээ унан һүгэдэжэ байхагүй байһаниие тэдэ золигууд мартажархёо!"—гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэһэн байна.

Энэ бэшэгые зохёогшод болбол немецкэ эзэмдэгшэдэй урдаһаа эсэргүүсэн эсэшэ сусаршагүй тэмсэжэ байһан тухайдаа нүхэр Сталинда хөөрэжэ үгэнэ. Эдэ хоёр районуудай колхозник ба партизануудай фашистнуудтай тэмсэжэ, хүсэд бэшэ дүнгүүдэй ёһоор, 2 мянган немецкэ солдат ба офицерые хюдаһан 8 поездые хүмэрюулһэн, шоссей ба түмэр харгын 27 хүүргэ тэһэ бута татаһан ба дайсанай 100 гаран автомашина ба танкнуудые үгы хэһэн байха юм. Советскэ газар орон дээрэ едогоршье эзэмдэгшые үлөөнгүйгөөр худатараа буу зэбсэгээ орхихогүйбди гэжэ тэрэ бэшэг дээрэ гараа тибиһан советскэ хүнүүд тангариглана. Ленинградай тулада хоол хүнэнэ эльгээхэ улаан ашаае эмхидхэхэ гэжэ шидхэһэн тухайдаа тэдэ районуудай колхознигууд дуулгана. Тэдэнэр болбол 330 центнер таряа талха ба крупа, 120 центнер өөхэ тоно ба бусад продуктнуудые немецкэ тонуулша армиһаа нюужа далдалжа байгаад суглуулһан байна. Бүглүү ой тайга соогуур гараһан харгыгаар 200 мори ашаан ябажа фронтые дабаад, мүнөө манай территори дээрэ гаранхай. Колхозник ба партизануудай эдэ бэлэгүүд болбол Ленинэй героическа городой ажалшадта ойрын саг соо хүргэгдэхэ.

Ю. Корольков.

СОВЕТСКЭ ХҮНҮҮД ХЭЗЭЭШЬЕ БОГООЛ БАРЛАГ БОЛОХОГҮЙ!

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ)

Немецүүдтэ эзэмдэгдэһэн Ленинградска областиин хоёр районуудтахи колхознигууд ба партизануууд нүхэр Сталинда бэшэг бэшэжэ эльгээһэн байна. Тэрэ бэшэгые эльгээхынгээ урда тээ нюуса суглаануудаа дэлгүүр, ой ба эмэлиинка соогуур сугларжа зүблэн хэлсээд, 3000 гаран колхозник ба партизануудтэрөөн дээрээ гараа табиһан байха юм. Хэрбээ гараа табиһан тепрадьнуудынь немецкэ эзэмдэгшэдэй һаһаргаа орошоо һаань, тэдэнэр бүгэлөөрөө толгойгоо абхуулха байһанда тон һайнаар мэдэжэ байгаад гараа табиһан байна. Иимэ түйлай ехэ аюулай байбашье советскэ патриотууд оготошье хэлбэринүйгөөр еөһэдынгээ нэрэ обогые табижа, Эхэ орондоо ба ашуугаа Сталиндаа айхабтар ехэ дуратай байһанаа харуулан тэмдэглэһэн байна.

Советскэ патриотизмые, Эхэ орондоо айхабтар дуратай байһаниие, харуулһан энэ гайхамшигтагтое һайхан документ тухай мэдээсэл мүнөөдэр тунхаглагдаба.

Хүндэтэ агитаторнэр! Эхэ орондоо айхабтар үнэн сагэ ба дуратай байһанаа харуулһан манай үгэнүүд фронтын линиие дабажа гараад. Кремль соо орожо шадаа, тэдэ үгэнүүдыетнай манай бүгы арад нуулаха, немецко-фашистска булимагшаг ашаг эсэргүүсэн тэмсэжэ байгаа бүхы һэлбэйгаи эрлэ сүлөөтэ аратуу нуулаха, таанад шэнгээр фашистска богоолшого норо тамалуулан зобожо байгаа ба удалгүй эрхэ сүлөөтэй болохобди гэжэ бүгаан эбэлгэшгүй тэмдэгые ябуулгажа байгаа арадуудшье нуулаха.

Хүндэтэ ахалгуунэр! Таанай хэрэг үйлэ ба мэдэрэл болбол советскэ патриот бүхэнэй сэнхэлдэ агуулгаа омогые һалбагуулан угуулна. Магай арат хүнээ нэгин мэдэрэл ба ашуугаа хэрэг үйлээ тэмдэглэһэн энгэй баазахан тетрадьнуудыетнай тон дээрэ шухаг зүүнэнтэ юумэн шэнгээр хадагалха.

Немецко-фашистска арьяатануун халаа советскэ хүнүүдые айхабтаараа тамалан зобоохо, улгэжэ ба бүгдэжэ сагаатха зорилгоор советскэ нэгэн зоной эрхэ сүлөөтэ хүсэл зоригые нугалан дараха, советскэ колхознигуудые айлгаха, һүргүүлхэ гэһэн зоригтой табиһан байдаг. Тэдэ нохосуудхагаа ород хүнүүдые советскэ Эхэ орониһоонь мулталан тоһалуулда эзэмдэгшэдэй засагые үмсэрэлсэн мэдэлгэмнай огожо, партизануудые барилсаха ба үгы хэлсэхэ ябадалга хамһалгаа гэжэ һанадаг. Дайсан болбол ганцаараа алахиз хюлахаагаа мэдэлгэ оруулха гэжэ оролдодог бэшэ, харин хорото муухай мэхэ гохоор, советскэ засагые, большевигүүдые хардаха, бузарлаха аргаар мэдэлгэ оруулха гэжэ оролдодог. Фашистска пропаганда болбол эрхэ сүлөөтэ Росси тэшэ хосороо немецүүд лаб тилаха, Улаан Армиг бута хяа сохигдоо гэхэ мэтэр советскэ хүнүүдые мэхэлхэ гэжэ оролдодог байгаа...

Колхознигууд ба партизануудай бэшэһэн энэ бэшэг болбол тэ э бүхэр булай хүсөөрөө оролго ба мэхэ гоходонь тон шанга харуу сохилто үгэһэн ябадал болоно. Советскэ ород хүнүүдые һүргүүлэн айлгажа ба мэдэлгэ оготошье шадахагүй! Советскэ хүнүүд түрэл газар оронойгоо бүрин эрхэтэ эзэдынь гэндаа үлэхэ. Тэдэнэр болбол фронтын хатуу шанга линиие дабажа байгаад, Улаан Армиг ба Эхэ орониһоо тэлхсэ холбоо байгуулна. Иигаг эсэгэ ба багша нүхэр Сталинай үгэнүүд фронтыншье саана байһан советскэ хүнүүдые алтан шанга гагалай туяа шэнгээр дулаасуулан шаранаа. Сталинска үгэн ба үрэн хүнүүд фашистска хуцал хуурмагай хорото маные тараан туугаа.

Ахуулһаа айлагүй ород партизануууд немецко-фашистска арьяатануудые тэгэн мянгаараа үгы хэнэ. Энэн советскэ хүнүүдэй ами наһа тоһалгнай түлөө тиигжэ манайхин үһөөгөө абана. Шуһанэй түлөө шуһан гэһэн дайсай хатуу шэрэтэй зарлаамые эзэмдэгдэһэн районуудта манайхин бэелүүлдэг. Советскэ районуудые «эзэлэбли» гэжэ немецүүд хэлэдэг, теед тэдэнэй хуу доро байгаа газар гал дүлөөр бурьяжа байдаг.

Фашистска алуулшагай дарлалта доро байгаа Ленинградска областиин районуудтахи советскэ хүнүүдтэ айхабтар шэрэтэй хатуу, хамжаатуй ехэ хүнэ. Тиимэ ехэ зоболонгые тэзжэ байгашье манай хүнүүд бүгы һаглал хүсөөрөө Эхэ орон тухайдаа, түрэл газар инаг гоо һайхан Ленинград тухайдаа зорюулжа байдаг. Хулгайша немецүүдһээ далдалан нюужа байһан хилөөмэ талха, крупа, тоно өөхөөр нюусаар суглуулжа, фронтын линиие дабан гарпажа, Ленинград тэшэ ябуулһан байна. Бүглүү ой тайга соогуур гараһан харгыгаар ами нэһэнтаяа сасуулан ябажа 200 мори тэрэ тоол хүнэһэ ахагүй ленинградайхиндаа абаашажа ябаһан ушар болбол наһа уе соо мартагдахагүй. Эзэмдэгдэһэн районуудтахи советскэ хүнүүдэй Эхэ орониһоо холбоотой байһан ахагүүгэй барисаае ямарсаншье хүсэн таһалжа шадахагүй.

Колхознигууд ба партизануудай энэ бэшэг болбол эрхэ сүлөөтэ советскэ газар дэлхэйдэ ба саг зуурада дайсанда эзэмдэгдэһэн советскэ газар дэлхэйдэ һуугаа советскэ хүнүүдые дайсанда бута хяа сохижо, Эхэ ороноо сүлөөлхын тулада бүхы хүсэ шадалгаа үгэхые урялна.

ВКП(б)-гэй ОБКОМДО

Республикын Хүндэлэлэй Доска ба ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулгын Улаан Туг бии болгохо тухай

Партийн Обкомой бюро болбол хабарай тарилгада болзо һоонь урид һайн шанартайгаар бэлэдхэжэ үнэргэхэ тухай республикын аймагууд, колхозууд ба М.С-түүдэй хоорондо социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ тушаа мухаршэбэрэйхиндэй патриотическа үүсхэлыень һайшаһан тусхай тогтоол гаргаба. ВКП(б)-гэй Буряат-Монголой Обком болбол мухаршэбэрэйхиндэй үрэ үрэн олон колхознигуудта ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилдэдэ дарыойлгуулжа, тэдэниие социалистическэ мүрысөөндэ хабадуулыень партийн айкомуудые уялгалһан байна.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол мартын 19-һөө эхилэн «Б.-М. Правда» ба «Б.-М. Үнэн» газетэнүүдтэ Республикын Хүндэлэлэй Доска бии болгожо, тэндэ тарилгада бэлэдхэхэ талаар өрхим жэшэнүүдые харуулһан республикын колхозууд ба МТС-үүд тухай айкомууд ба аймисполкомуудһаа эшэтэйгээр бэшэжэ байха.

Мүрысөөндэ илаһан эрхим аймагта ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулгын Улаан Туг барюулагдаха болоно.

Энэ мүрысөөниие хүтэлбэрилхын тулда, нүхэр Ивановтой (тэрэ хүдэлэгшэнь), Барабанов, Фролов, Заславский ба Галсанов гэшэһэдэ бүрилдэһэн республиканска жюри байгуулагдаа.

Хабарай тарилгые сэрэгэй гуримаар болзор соонь үнгэргэе!

Республикын бүхы эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудта Мухар-Шэбэрэй аймагай колхознигуудай хандаһан бэшэг

ХҮНДЭТЭ НҮХЭДҮҮД!

Немецкэ фашистнуудта эсэргүүсэн советскэ арюдай ябуулжа байгаа эсэгэ ороноо хамгаалгын ажуулжа дайн 9-дэхи һарадаа ябажа байна. Энэ саг соо манай орон нэгэдэмэл дайшалхы лагерь боложо, хамаг бүхы юумэнэй фронтын интересте, дайсаниие үй бута сохихо ба үгы хэхын тулада зорюулагданхай.

Юһэн һарын дайнай дүнгүүсые хараад үзэхэдэ, героическа Улаан Армиг болбол дайсанай хүсэ шадалыень бараад, добтолгодо орожо, немецкэ тонуулша армиие улам саашань намнаан сохижо байна.

Бөөһэнгөө барюулһан фашистнуудые хяа һамна сохижо байгаа Улаан Армиин сохилгонууд үдэр ерэхэ бүри шангадана. Тэрөөнтэй хамта тылөө фронтдо туһалха ябадал мүн лэ ехэ боложо байна. Тиин энэ туһаламжа болбол дайниие дуулаан сараан саг хүртэр улам ехэ бологдожо байха ёһотой.

Фронтдо туһалха ябадалые ехэдхэхэ зорилгые шиидхэхэ хэрэгтэ колхозно тарыашалта хүдэлэ дүргэ тохогдоно. Эдэ зорилгонуудые нүхэр Сталин шигэжэ элирхэйлэн хэлэһэн байна гэбэл: «Манай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд өөһэдынгөө тарыаланд дэрэ эсэшэ-сусаршагүйгөөр хүдэлмэрилжэ, фронтдо ба ороондо улам улам ехэер талха, мяха ба ажагүй лэбэрилэ түүхэй эдэл үгэжэ байха зайлашагүй шухалда».

Манай республика мүнөө үелэ хабарай тарилгын мүдэлмэриндэ эхилэн ороно дүтэлсэд байна, тэрэ хадаа үндэр ургаса абаха амжалтые ехээр шидхэхэ ушэртий. Бурят-Монголой колхознигуун болбол тарилгын кампаниие дайнай үеын байдалай эрилгын ёһоор богонихон болзор соо эрхимэр үнгэргэхэ ёһотой.

Энэ шухала зорилгые һайтаар дүүргэхын тулада колхоз бүхэн өөрынгөө резервнүүдые оёртонь хүртэр шабхажа түгэс хэрэглэхэ, колхозник бүхэн үндэр һүниг илгадгүй ажаха-сусахые мэдэнгүйгөөр хүдэлмэрилхэ хэрэгтэй. Энэ хэрэгтэ социалистическэ мүрысөөн улам ехэ туһа хүргэхэ байна. **Ушар иимэһээ, бидэнэр, Мухар-Шэбэрэй аймагай колхознигууд болбол ороонто культурануудай эртын тарилгые хүдэлмэриин 10 үдэр соо эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө колхозуудаа, МТС-үүдэ ба аймагуудай хоорондо республиканска ссоциалистическэ мүрысөө ябуулжа эхилхые дурадхаабди.**

Энэ мүрысөөндэ бидэнэр иимэ уялгануудые өөһэдэ дээрээ даажа абанабди гэбэл:

1. Хабарай тарилгыа бөлэдхэхэ бүхы худэлмэриие мартын 25 хүртэр хүсэд дүүргэгдэ, мартын 26—27-до колхоз бүхэндэ поли дээрээ туршалгын гаралга хэхэ.

2. Хабарай тарилгын үелэ трактورна сеялкэнүүдые түхэрэгэн сеялкэ соо хүдэлгэжэ, нэгэ сеялкэер сүүдхэ соо 25 гектараа бага бэшэ тариха.

Морин сеялкэнүүдые хоорондоо моритойгоор үглөөнэй бүрэнхыөө үдэшын боро хараан болгор худэлгэжэ сеялкэ бүхэнөөр үдэртөө 8 гектараа бага бэшэ тариха.

4. Трактورна ба морин сеялкэнүүд лэрэ хүдэлмэрилхэ хэрэгтэй хүнүүдые мартын 25 болгор бэлэдхэхэ.

Нүхэд, Бурят-Монголой колхознигуу! Социалистическэ мүрысөөндэ орологты. Хабарайнгаа тарилгые сэрэгэй гуримаар, богокихон болзор соо үнгэргэе!

Мухар-Шэбэрэй аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай ба МТС-үүдэй эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэдэй даалгабриар:

Л. КАЛАШНИКОВ, „Политотдел" колхозой түрүүлэгшэ.
П. НЕРОДОВ, „Красный Заган" колхозой түрүүлэгшэ.
Г. СТУЛЕВ, Хонхолойн МТС-эй тракторист.
И. БРЫЛЕВ, Никольско сельсоведэй түрүүлэгшэ.
С. ХАНДАЖАПОВ—АЗО-е дзагма.
П. БУДАЕВ, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.
П. ДЕСЯТКОВ, Цуулгын МТС-эй Политотделэй начальник.
А. ХАЙЗИК, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.
Г. БАЛДАНОВА, Цуулгын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой член.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭХЭ ЭРХЭ ОЛОХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭГТЫ!

★ ★ ★ ★ ★ ★

Түсэбһөө гадуур 300 гектар тарихань

Эхэнэр түрүүлэгшэтэй колхозой эрхим жэшээ

Февралиин эхиндэ Зэгын аймагай тоно колхозуудай нэгэниинь болохо—Кировэй нэрэмжэтэ артеллиин түрүүлэгшэдэ коммунистка Вера Чагдурова гэшэ дэбэ/ лэгдэ һэн. Тэрээнтээ хоёшо мүнөө Ашэра хахан үнгэрөөд байхада шэнэ түрүүлэгшэ болбол колхоз хүтэлбэрилхэ шадагдаа ба улам элеэр харуулна.

—Парти болбол иимэ ехэ ажалые хүтэлбэрилхэ мүндэтэ тушаал хамда найдажа үгөө хигдань, би болбол хамаг бүхы оролдолго шадабаряа гаргаа ёһотойб!—гэжэ нүхэр Чагдурова мэдэлгэлээ һэн.

Түрүүлшын үлэрнүүдтэ шэнэ түрүүлэгшэлэ бэлэдхэшээлтэй зүйлнүүд тохёолдоог баһаа. Теэд Вера Чагдурова болбол үнэн зорилгоо табижа оролдоһон хадаа тэтэ бэлэдхэшэлгүүдтээ айжа сухарлэгүй, харин шаламараар зайлуулан колхозоо һайнаар хүтэлбэрилбэ.

Нүхэр Чагдурова болбол колхозойнгоо эдийдхитэниие өлсүүлэн, правленилин хүдэлмэриндэ оландуулһан байха юм. Тэрэ хадаа һайн һайн колхознигуудтай нуудаһаа бригадиргнуудые, звеноводуудые, фермэнүүдые даагшанарые, түрүүлэгшынь орологные шэлэн олобо, мүн комсомолой худэлмэришье һэргэн табиба. Энэ талаар Вера Чагдурова нархамшаг ехэ хүдэлмэри гэжэ, колхозоо һайнаар хүтэлбэрилгэ агуулгэ зорилгые шиидхэжэ шадаха эдийдхитэниие бии болгожо байна.

Һара хахад соо хүдэлмэрилгэ зуурааа нүхэр Чагдурова бараа шамалгануудые тэй габа. Тэс колхоз хабарай тарилгада түгэс бэлэн. Хамта түсэбэй ёһоор 1200 центнерэй орондо 1540 центнер үрһэн хаагдажа бүрин сэбэрлэгдэо, машина зэбсэгүүд ба хомут тоногууд һэльбэн зэһаатга, 10 эмнит морин фуургдаа, 1500 гаран шарга шэбхэ поли дээра гаргагдаа, мүнее галгагдажа эгилэ, баһа 41 центнер үнэһэн, 22 центнер шубуунай аргал суглуулагдаа.

Тарилгадэ бэлэгхэлэй шиидгэхы удэрлгүүдые хүсэдээр хэрэглэжэ, нэгэшье минута дэмы үнгэргэнүйгөөр өрхим бэлэгхэл хэтэ гэһэн иимэ лозунгтойгоор Вера Чагдуровагай хүтэлбэрилжэ байгаа колхозой членүүд ажаллана.

Энэ колхоздо мүнөө ажалшье мүү бэшэ байгалгай. Үнэ өрөн һара хахадай турша соо 50 хурьган 20 гаран пугал абгаад нэгэшье хорогдогүйгөөр түлилгүлэгдэнэ.

Колхознигуудай дунда угаа ехэ агитационно-ойлгуулалгын хүдэлмэриие комсомолцууд ябуулга. Энэхи эхин һүргүүлиин багшэ, комсомольско организациин секретарь нүхэр Аграфена Бернаевна й хүтэлбэри доро колхозой залуушуул эрхим жэшээ харуулнад.

Оборонын Аргагай Комиссар агуулгэ Сталинай заагалтые эзбшэн хэлсээд, Кировэй нэрэмжэтэ артеллиин членүүд тарилгында талмайе 37 процент үүрэр үгэлцхэгэ гэжэ шиидгэбэ. Энэ хабар тэдэнэр оросһоо гэгэлгэ туулгэнуудай тарилгын түсэбһөө галуур 300 гектар тарихань. Тэрээнтэ хэгэглэхэ үрһые бэлэдхэл сум сэбэрлээ.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид фронтто туһалга ябадалые бүхи ехэ болгоо тушаа соо ынгөө вожиин урялае иимэ болото хэрэгтэдээр харюулжа байна.

П. Хогоев.

ЭРХИМ СОРТЫН ҮРҺЭ ХААБА

Түнхэндэ стахановска арбан хоног үнгэргэгдөө

Түнхэнэй аймагай колхозууд нүхэр Сталинай заагаринге бодото хэрэг дээрэ шүйсэдхэн, Улаан Армиие улам ехэ тарыа талха ба ажагүйлэдбэриндэ тусхэй эдэл үгэхын тулада үнэһан малтагаа абаныгүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Колхозууд хабграй тарилгада эршэмтэйгээр бэлдэхэнэ. Аймагай организациннуудай үүсхэлэер бүхы колхозуудта агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды бэелүлхэ тушаа стагановска 10 хоног үнгэргэгдөө. Энэ 10 хоног соо хэгэлэн хүдэлмэриин дунгүүдые хараад үзэхэдэ: Түнхэнэй сельсоведэй «Заря» колхоз илангаяа һайнаар ажаллажа гараба. Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды бэелүлхэ тушаа ороолого гаргахын хажуугаар, тус колхоз хабарай тарилгын бэлэдхэлые шамдуулхын тулада, хэтэ хэгэн шухала хүдэлмэриинүүдые бүтээбэ. Зубхэн нэгэ үгэрэй турша соо колхознигууд 985 шарга шэбхэ поли дээрээ гараба. Энэ 10 хоног соо 350 шарга үсөн, 412 центнер нотоон соломо полевой станнуд дээрэ зөөгөөд, 168 центнер овесой үрһэн сэбэрлэгдэ, тарилгын үедэ хараглахэ морогой тэжээлдэ 40 центнер гурил татагдаа.

Энэ колхоз стагановска 10 хоногой ашаар тарилгын бэлэдхэлые тугэсхэжэ шадаа. Эндэ эмэгтэй нүхэр Ольга Домашевагай бригадэ онсорон илгарба. Урдань бригадир байһан эрэ нүхэрэйнгөө армиг татагдахадань Ольга Домашева болбол:

—Молнии нүхэр хадна Фашистска хара нохосуудые хюдаглаа фронтдо оногт, би нүхэрэйнгөө тушаалда эзэлхитэйгээр хүдэлмэрилхэб!—гэжэ правленидээ мэдэлгэлэн байгаа.

Тиин нүхэр Домашева энэ хэлэһэн үгээ бодото дээрэ харюулжа байна. Тэрээнэй хүтэлбэрилжэ байгаа бригадэ тарилгадэ хэзээшье гарахаар бэлэн. 11 плуг, 6 борной, 3 сеялкэ һэльбэн зэһаатжа дүүрээд байна. Худэлмэриин мориндо хуллгэ хомут тоног зэһаагдажа, морин бүхэндэ тааруулагдаа. Эрхим сортын үрһэн хаагдажа тэрэнэй үрэнгэ шадальнь шалгацаа. Мүн тэрэ шэлэн энэ бригадын 49 морогтынь тобар тарганууд ба үсөн тэжээлэер хүсэд хэнгаганхай. Энэ талаар морошон нүхэр Кобелев гэгшэ үдэр һүниигүй ороолого гаргана.

Нүхэр Домашевагай бригадэда ефремовска звено эмхидхэгдээд, тэнэнь тарилгадэ эрхимээр бэлэдхэнэ. Ефремовец нүхэр Ашенковай звено энэ жэлэ 100 гектар тариха юм. Тэдэнэр үүтэр ургаса абахын тулада тарыаланганай газарые үгэжэ үлэхээр 2900 шарга шэбхэ гаргаһан, 42 центнер үнэһэ, 30 центнер фекали, 24 центнер шубуунай аргал суглуулба.

—Хэрбээ 1941 оной манай звено гектар бүриин 15 центнер ургаса абаһан байбал, энэ жэлэйнгээ тарилгаа га бүриин 120 пудаа доошо бэшэ ургаса абахибди!—гэжэ нүхэр Ашенков хэлэнэ. Ефремовска звеноной членүүд Людмила Щекина, Анна Демина, 60 наһатай үбгэн Егор Сороковиков ба бусад стахановска ажалай эрхим жэшээ харуулан үдэрэйнгөө нормые 150—180 процент шүүтэр хододоо дүүргэдэг байхэ юм.

Мүн, Шомкинска сельсоведэй «Гигант» колхоз хабарайнгаа тарилгада муу бэшэ бэлэдхэлтэй. Тиихэтэй хамта энэ артеллиин членүүд тэнкотэ колонно байгуулжа хэрэгтэ мүнгэн зөөри суглуулга тушаа өхэшэг хүдэлмэриин хэлэ байна. Тэндэ 5 мянга гаран түхэриг мүнгэн суглуулагдаа. Эдэнэй жэшээтээр айлгагай харгын Управлениин коллектив—1761 түхэриг, «Алшан» гэдэг курорт—1805 түхэриг, хэдэгээ холбооной конторо—1245 түхэриг, Кыренэй дунда бүргүүлиин 1404 түхэриг суглуулаа. Мүнгэ суглуулга мүнөөшье үргэлжэлһөөр. Тиигэжэ Түнхэнэй аймагай ажалшад болбол дайсаниие ялаха ябадалда ехээр туһалжа байнал.

Д. Колмаков.

Моридтоо һайхан үбһэ табинхай

Верхне-Тальцын сельсоведэй «СССР-эй Оборонэ» гэжэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бадмаев) хабграй сагай тарыаланганай хүдэлмэриие муу бэшэр бэлэдхэнэ. Тэдэнэр ажилгын үедэ мори сарнуустаа хэрэглэхэ һайхан үбһэ ба ногоон соломо гэхэ мэтэн шэмэтэ тэжээл хадагалаа. Энэ колхозой 200 шахуу центнер үрһэниинь муу байһан ушарһаа тэрэниие һайн үрһөөр андуулдаха тушаа зууршалга хэжэ байна.

Галма, хүршэ һуугаа «Красна Партизан» гэжэ колхоз үбһөөр дутмаг байһан туладань тэрээнэй нүхэр Домашевагай звено 162 центнер, Дмитровэй нэрэмжэтэ колхозоо—100 центнер, Доодо-Курбын сельсоведэй «Майн 1» колхозоо—50 центнер гэхэ мэтэр үсөн үгэжэ, социалистическэ туһаламжа үзүүлбэ.

Д. Дагбаева.

Заиграй.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОhОО

Мартын 14-эй үдэшын мэдээсэл

Мартын 14-эй туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хубилалтануд болоогүй.

Мартын 13-да 23 немецкэ самолет үгы хэгдээ. Манайхин 11 самолетоо гэбэ.

• • •

Мартын 13-ай туршад манай авиацийн частьнуд 2 немецкэ танк, хуяга 2 машина, 38 ехэ буу, зенитно-пулеметно 8 үүр. сэрэгүүд ба ашаа тээжэ ябаhан 90 шахуу автомашина, hомо хэрэгсэлтэй 85 ашаа, горючитай автоцистернэ үгы хэhэн ба гэмтэhэнэ гадна, 4 артиллерийскэ ба 6 минометно батарейн буудалтые дараад, дайсанай нэгэ батальон шахуу ябаан сэрэгтые тарасан сохиhон ба зарьмыень үгы хэhэн байна.

• • •

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ дайсан болбол сүүлхын турша соо 3 дахин контратака хээ. Командирнуд Бахметьев ба Марков гэгшэлээр толгойлогдоhон манай боецуд немецүүдые дүтэ ерүүлээд бүхы түрэлэй буунуудай буудалгаар дайсанай контратакые гэдэргэнь сохибо. Немецүүд 300 гаран хүнүгээ алуулаад сухалтаха бэтай болоо. Энэ байдалдта hахиуулта байhан улаанармеец нүхэр Клячко гэгшэ эрхим hайнаар шалгарhан байна. Энээнэ дайсанай 30 автоматчинуд добтолhон юм. Улаанармеец Клячко гэгшэ зүрхэтэйгээр байлдажа, мэргэн буудалгараа 7 солдалые үгы хэбэ.

Фронтын онгоо нэгэ участок дээрэ манай гвардейскэ буудалгын часть 3 немецкэ ехэ буу, 22 автомашина, 3 миномет, 3 пулемет, 1.000 минэ, 12.000 hомо ба 12 полевно кухни булаан абаа. Плендэ абтагшад бии.

• • •

Улаанармеец П. Д. Долгов гэгшэ тагнуулда ябаха зуурта немецкэ позициде ойро манай гэмтэhэн танк ажаглаhан байгаа. Танк соohоо шархатаhан танкистнуудай ёололго дуулаба. Манай энэ боец шархатаhан нүхэлтэ туhэлхын тулада танк тээшэ ошожо ябаба. Немецүүд баатар тагнуулые ажаглаад автомат ба пулеметтуудаар буудаhан байгаа. Ехэ аюултай байhаншье мүртэнь нүхэр Долгов танкын хажуудта мүлхин ошожо, тэрээн соohоо шархатаhан хоёр танкистые гаргажа абаад холбомол сапануд дээрэ хэбтүүлээд шэнэжэ өөрынгөө частьдта байhан газарта асарhан байна.

• • •

513 ба 524-тэхи немецкэ ябаан сэрэгэй полкнуудай 9 хүнтэй бүлэг солдатнуд hайн дураараа плендэ ороо. Плендэ орогсод: «hаяхан бидэнэр немецкэ солдадуудта зорюулhан танай радиожамжуулые хуулаа hэмти. Сталинай захиралта немецкэ хүлэн дээрэ дамжуулагдhан байгаа. Энэ официальна захиралтаhа оролууд плендэ орohон хүнүдые немецкэ алаагүй юм байна гэжэ бидэнэр мэдэхэ, плендэ ороhо гэжэ шидээ hэмди. Гитлерэй ба тэрээнэй шайкын аша туhаа би энэр саашаа дайлалаха ба шуhаяа адхаха дурагүйбди» гэжэ мэдүүлбэ.

• • •

Советско-германска фронт дээрэ байhан штурмовик-уудта Зүүн Пруссийн штурмовой отрядуудай хүтэлбэрилэгшэ Шене гэгшын бэшhэн бэшэг манай сэрэгүдэй гарта ороо. Энэ бэшэг болбол солдадуудай олон тоото гомол ба гэмэрэлгэнэ харюу болгон үгтэhэн байна. Шене хаяа фашистска банкидуудые тэсэнгы гэжэ уриална. Бэшэг солгоо «Үлэсхэлэн тушаа эпэзнэй урда тээхи бэшэгүүдэйнтэ нэгэн соо би бэшэ hэм. Мүнөө үеэ биднэрэй үзэжэ байhан хүнэ байдал унжагай болохо байна. «Мүнөө биднэртэ юуншье хамаатүй, мүрнай галса болоо. Хэды шэнэн амиды ябахамтай үлөө юм биднэр мэдэнэтүйбди» гэжэ хэлэлдэг шэмэнүүдшье хүнүүд манай нүхэдэй дунда байжа болоо. Тэд нимэ hанал болоd байна ёнотой. юуб гэхэдэ, тэрэ болбол биднэнтие хосороогоо абаалгаха байна».—гэжэ хэлhэн байна. «Олонитын үзэл hэналай тон амархаараг хубилжа болоод дайнай үеэ» илангаяа мүнөө бүхы солдатуудые ажаглажа байгты гэжэ Шене болбол спашань тангараг болгон захина.

Мартын 15-ай үдэшын мэдээсэл

Мартын 15-ай туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хубилалгануд болоогүй.

Мартын 14-дэ 20 немецкэ самолет үгы хэгдээ. Манайхин 9 самолетоо гэбэ. Мартын 14-дэ манай авиацийн частьнуд 8 немецкэ танк, сэрэг ба ашаа тээhэн 85 автомашина, hомо хэрэгсэл тээhэн 35 ашаа, горючитай автоцистернэ, 14 ехэ буу, 29 миномет, зенитно-пулеметно 17 үүр үгы хэhэн ба гэмтэhэнэ гадна дайсанай 3 батальон шахуу ябаан сэрэгые тарасан сохиhон ба зарьмыень үгы хэhэн байна.

• • •

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ манай агаарай-десантна часть дайсанай хатуу шалгаа контратакые гэдэргэнь сохёо. Немецүүд 500 шахуу хүнүүдээ алуулжа ба шархатуулжа гэтээ. Байлдаанда дайсанай танк гэмтэhэн байна. Бэшэнүүдынь тэдэрбэ. Фронтын онгоо нэгэ участок дээрэ манай саналдай батальон үсэд шанга байлдаа хэhэнэйнгээ hүүлээ Б гэдэг hуурин газарhаа немецүүдые нямнан гаргаа. Манайхин нэгэ танк, 3 пулемет, 2.000 hомо ба бусад сэрэгэй зээрэ булаан абаба.

• • •

Манай гвардейскэ буудалгын частьин подразделениин эзэлhэн С. гэдэг деревнидэ 3 танкаар дэмжэгдhэн немецкэ батальон контратака хээ. Гвардеецүүд гитлеровецүүдэй тарилгадэ тэсэн тулаго. дайсанда ехэ гэлтэйгээр атакыень гэдэргэнь сохёо. Тус байдаанда младша лейтенант Коваль гэгшэ эрхим hайнаар шалгаба. Дайсаные хажуу тээшэнь зайлуулжа, танк буушаха үхэр бүүсынь булаан аблаг, нүхэр Коваль болбол немецкэ танкнуудые буушажа нэгыень гэмтэhэн байна. Бэшэнүүдынь тэдэрбэ. Бусад немецкэ танкнуд гэдэргээ тонгилоо.

• • •

Дайсанай эзэлhэн Карелиин районуудта ябуулгаа хэжэ байhан нүхэр И гэгшын партизанска отряд hорын турша соо хэдэн фашистска гарнизонуудые хяа бута сохихо зуураа, дайсанай 218 солдат ба офицерые үгы хэhэн байна Партизануд нэгэ бэйлда ноо 18 финскэ солдат ба офицерые плендэ абаад. фронтын линие алад гаража машин частьин штабта тушаагаа. hаяхан энэ отряд финнүүдэй хоёр штабта ойтолго хээ. Финскэ офицернүүдэй байhан гэрые бэhэлээд партизанууд граната-нуудые шидэhэн байна.

• • •

Манай нэгэ часть 17-дохи немецкэ ябаан сэрэгэй дивизийн 21-дэхи полкын захирагые булаан абаа. Тэрэ захирагые болбол полкдо немэлтэ болон ерэгшэ тухай сэгнэлтэ үгэнэ. «Нэмэлтэ болон ерэhэн хүнүдэй ехэнхи хубинь фронтдо ушөө ябаагүй хүнүүд. Тэдэнэрэй бэлэхэлынь дутуу. Ерэhэн хүнүүдэй дунда нэгэшье пулеметчик үгы шахуу! Тэдэнь усоохэн мүртөө баганшье дутуу зүйлые заhажа шалгагүй байна...».—гэжэ нэрэ заагдаhан приказ соо хэлэгдэнэ.

• • •

«Биднэнэр үхэжэ хосороодни хаа. Урдамнайшье, арагамнайшье, холоо ородуд... Тэдэнэрэй атакада тэсэн туласынгаа талаар биднэнэр ганшье hула байнабди. Түрэ түргэн нэмэлтэнүүгые абажа байhаншье мүртөө мүнөө манай рото жагсаалгаа орой соо 15 хүнтэй байна. Иимэ байдал болбол ганцахан мантра бэшэ» гэжэ немецкэ солдат Вилли Байер гэгшэ hаяхан Регенсбургда байhан Карл Грешель гэгшэдэ бэшhэн байна.

Мартын 16-ай үглөөнэй мэдээсэл

Мартын 15-ай hүнинин туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хубилалгануд болоогүй.

• • •

Ленинградска фронтын зарим участогуд дээрэ ябуулгаа хэжэ байhан манай частьнуд хоёр удэр соо байлдаха зуураа дайсанай 1.800 гаран солдат ба офицерые үгы хээ. Артиллериин буудалгаар ба тагнуулдалай элбхитэ ябуулгануудаар дайсанай моло шоройгоор бэлдэжүүлгэмэл буудалгын 10 үүр фондаргагдажа, нэгэ танк, полевой ехэ буу, 4 станково пулемет ба 3 миномет расчетроео үгы хэгдhэн байна. Трофей абтаба.

• • •

Ахалагша лейтенант В. Ломанов гэгшэ бүлэг улаанармеецүүдтэй дайсанай тылдэ нэбтэрэн ороод 10 үгэрэй турша фрицтээшэ дайсанай резервнуудые тасгилгийгээр харгын бэлыншэые алгадуйгээр бэрижа байhан байгаа. В гэдэг hуурин газарай тулөө болоhон байдаанда нүхэр Ломанов өөрынгөө боецуудтай хамта зоримгой атака хээ 40 гаран солдат ба офицерые немецкэ пленда оруулаа. Дайсан ехэ гэлтэй орohон байна Энэ байдалда нүхэр Ломанов өөрөө 15 немецкые үгы хэбэ.

• • •

Тагнуулшад дайсанай батареей ба hомо хэрэгсэлэй складуудай бэйдэн газарые мэдэсhэн юм. Лейтенант Зимский гэгшын командалдаг батареей болбол мэргэн буудалта хэhэн байгаа. Улаан талынгуй дайсанай батарейн расчетуд үгы хэгшэ. Советска артиллеристнуд буудалгаа hомо хэрэгсэлтэй складуудта тэсэнэ хандуулба. Шэхэ түлиирмэ тэhэрэлгэнүүд гаража hомо хэрэгсэлтэй газар дорохи погребуудаг агаартаг дэгшэн хиидэбэ. Энэ тэhэрэлгэ хэлэн часай турша соо үргэлжэлжэ. абяанилнь 10 километрын газарта дуулгаhан байгаа.

• • •

Немецкэ булимтарагшалай эзэлhэн советска город ба госхозуудай арад зон гитлеровецүүдые хаа бута сохихо ябадалгаан Улаан Армиеда эзибхитэйгээр туhална. Баруун-Хойто фронтын нэгэ участок дээрэ колхозник Лука Забелин гэгшэ хоёр немецкэ солдадые шарпада hуулгаад абажа ябаа. Добтолго хэгэ байhан советска боецүдэй ойртожо ябаhаншье ажаглажаараа гитлеровецүүд ой модон худар орожо хоргосоо гээ. тиихэлэнь Забелин ехэ бушуу түргэнээр нэгэ немецынь гарhаа буусынь hуха татаад абаад, нүгеецынь зэбсэгые хуряагээд, эло хоёрые манай частьдта асаржа тушаагаа. Н. гэдэг госхозтоо 3 фашист hүни болгор маниие хосорнуулыш гэжэ колхозница П. Федоровае гуйhан байгаа. Колхозница зубшөөржэ тэгэнилие хадагалаад, тэрэ бөөрэ деревнидэ орожо өгэhэн улаанармеецүүдтэ мэдэсhэн юм. Манай боецүүд Федоровтай гэгшэнь ерэхэд, нэгшэн дорнь хоргожо байhан гитлеровецүүдые гаргажа абаа.

• • •

Эгэшэhэн абаhан бэшэныь немецкэ офицер Альф Шмит гэгшэhэе олоо. Тэрэ эгэшэнь: «Манай энэ хүнүүдэй бүхы байранууд гэр зайжа сабхи гү. алч онюошье гутал бэлэрнэ. хэрбэ олоо hаа бүтэнь тушаагты гэжэ эрилтэ табиаг байна».—гэжэ бэшэнэ.

ХИЛЫН СААНАhАА

Германи Бразили ховрой хоорондохи харилсаануудай хурсадалга

НЬЮ-ЙОРК, мартын 14. (ТАСС). „Нью-Иорк Таймс" гэжэ газетын мэдээсhэнэй ёhоор, Бразилиин президент Варгас гэгшэ осиин гүрэнүүдэй гражданинуудай үмсын зээриие hанда хуряаха эрхые правительствада олгохо зорилготойгоор конституциие хубилгаха тухай декрет гаргаа. Осиин гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолго хэhэн дээрэhээ болохо гарза хохирол болбол hанда хуряан абаhан фондуудhаа нэхэгдэхэ байна.

Энэ хэмжээ - ябуулганууднаа бодоходо Бразили болбол удахагүй Германи ба тэрээнэй союзнигуудта дай соносхохо байна гэжэ олон хүнүүд тоолоно.

Варгасай декрет болбол осиин гүрэнүүдэй 500 фирмэнүүдтэ, тэрэ тоо соо банкнуудта хабаадаха байна.

Бразильска гадаала хэрэгүүдэй министерство Румынитай Бразилиин харилсаагаа таhалха тухай соносхобо.

НЬЮ-ЙОРК, мартын 14. (ТАСС). Юнайтед Пресс гэжэ агентствын дамжуулhанай ёhоор, Рио-де-Жанейрэдэ туйлай ехэ антигерманска демонстраци болоо. Демонстрантнуд немецүүдтэ хабаатай хэдэн гэрнүүдэй сонхонуудые тэhэ сохёод, хэдэн немецүүдые сохёо. Демонстрацида хабаадагшад „гитлеровска Германи үгы болог" гэжэ мэтын лозунгнуудые хэлэжэ хашхаралдаба.

США-дэ сэрэгэй летчигуудые бэлэдхэлгэ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 14. (ТАСС). Урдань түлэблэгдэhэн 25 мянган hурагшадай орондо правительственна гражданска авиационно hургуулинуудта жэл бүри 45 мянган hурагшад hуража байна гэжэ США-гэй сэрэгэй министерство соносхобо. Урдань түлэблэгдэhэн 10 мянган хүнэй орондо летчигуудые мэргэжүүлхэ hургуулинуудта 30 мянган хүн жэл бүри hураха байна. Тэрээнhээ гадна энээнhээ урагша бэлэдхэгдэдэггүй байhан, газар дээрэ байха персоналай 31 мянган хүн мүнөө бэлэдхэгдэхэ байна. hурагшад армиин резервистнүүдhээ абтаха. Энэ шэнэ түсэб болбол 1942 оной эсэс хүртэр 1 миллион хүн составтай агаарай хүсэнүүдые байгуулхаар хараалhан сэрэгэй авиациие үргэлхэхэ программатай зохилдуулагдаhан байна.

Энэдхэгэй түлеелэгшэд Рузвельттай уулзаба

НЬЮ-ЙОРК, мартын 13 (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын Вашингтонhоо дамжуулhанай ёhоор, Вашингтонто hуугаа Энэдхэгэй генеральна агент Балэпай гэгшэ ашха түрүүнээ Рузвельттай уулзаба. Балэпай болбол Рузвельттай уулзаhанайнгаа hүүлээр Энэдхэг хаяа Холбоото Штадуудтай барилдаатай байхые үнэн зүрхэнhээ хүсэдэг гэжэ тэблэлэй түлеелэгшэдтэ мэдүүлhэн байна.

НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ ДАЙН

АМЕРИКАНСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

НЬЮ-ЙОРК, мартын 14. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министерствын коммюнике соо хэлэгдэhэнэй ёhоор, Батаанска хахад арал дээрэхи (Лусон арал) фронтын бүхы линий дээрэ ямаршье хубилалта болоогүй.

Мартын 11-дэ „Нинидэдэг хэрэм" гэдэг американска хүндэ бомбардировщигууд Шэнэ Гвинея аралай хойто эрьедэ японтоной аэродромдо добтолго хэбэ. Бомбодолго дээрэhээ аэродромой бүхы түхеерэлгэнүүд hандаргагдаа. Мүн тэрэшэлэн нинидэн дэгдэхэдэ таарууулhан харгынууд гэмтээгээ. Американска бомбардировщигууд японско истребительнүүдэй соединениинүүдтэ атаковалагдаhан байгаа. Агаарта болоhон байлдаанай үедэ 5 японско самолет унагаагдаба. Нэгэ американска бомбардировщик гэмтээ.

АНГЛИЙСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ЛОНДОН, мартын 14. (ТАСС) Бямдэдэхи английска командованиин коммюнике соо заагдаhаhаа ёhоор, японско сэрэгүүдэй гол хүсэн Тайккюнhаа үшөө нилэд урдуур байна. Хойто зүг тээшэ зүбхэн харуулнуд дабшана.

Австралийска командованиин коммюнике соо хэлэгдэhэнэй ёhоор, мартын 12-то Рабаулда (Шэнэ Британи арал) австралийска авиациин добтолго хэхэ үедэ японско авиаци горьтойхон гэмтэл хохидолдо ороhон байна. Газар дээрэ байhан нэгэ самоледые бомбын сэхэ тудаhан ябадал гэмдэглэгдэбэ. Ондоо нэгэ бомбын тэhэрэлгэ үшөө хоёр самоледые үгы хээ. Баhа нэгэ томо бомбо бүлэг самолетуудай дунда тэhэрээ. Энэ бомбын тэhэрэлгэ дээрэhээ садышье самолелой гэмтэhэниинь тодоруулагдаагүй.

ЯПОНИ ХИТАД ХОЕРОЙ ХООРОНДОХИ ДАЙН

Шаньдун можын баруун хубидахи байлдаан улам улам шангадажа байна. Хоёр талаhаан ехэ гээлтэдэ ороно. Шаньдун можодо хитадай дэмжэлгэнүүдэй хаяглаха ябадалда hаалта хэхэ зорилготойгоор японтон Хэбэй можын зүүн хубида мүн ябуулганууд дэлгэрүүлбэ. Гэбэшье японтоной ябуулганууд бүтэмж-гүйдее.

Суйюань можын баруун хубила мартын 5-да хитад сэрэгүүд Хуанхэ мүрэнние гаталаад, японско гарнизонуудые атаковалба. Японтоной үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлhэншье мүртэнь хитад сэрэгүүд тэдэнэрэй байhан газарта сүмэрэн ороод японтондо ехэ гээлтэ үшаруулаа.

Эзэлжээтэ шал худалаа берлинскэ радиогой шалиhан тухай

hаяхан берлинскэ радио болбол германска сэрэгүүдэй нилээд ехэ амитэлта туйлаhан тухай бүхы дэлхэйдэ тунхаглhан байна. Ильмень нуурай сршодо хэбэртэй нэгэ газарта 7-дохи гвардейскэ дивизи бэhэлэгээд, сүм бута хяа сохихоо, трофей документнуд булаан абтаа гэжэ мэдээсhэн байха юм.

Эүгөөр фашистска хурдан бэшэшын гуурhинта дай гаргаха үгы хэгдэшэhэн миил нэгэ дивизи гохэдэ охэ үсөөн байна гэжэ гитлеровецүүдтэ сэрэгтэхэ. Үгы хэхэ гээл хаяа зохайhан абажа хуу үгы шахэ хэрэгтэй! Фронт дээрэ нэгэхэншье улаанармеецые үгы хаяа гээшhээ концесяри соо фуутаад бүгэли бүхэли согетска дивизиудые үгы хэжэ байгаа гоншье балохэн хэрэг даа. Ушар нимэ байhан дээрэhээ 7-дохи гвардейскэ дивизие «үгы хэмсэрээ» гитлеровецүүд хадаа 80-дохи ба 27-дохи кавалерийгэ, 327-дохи буудалтын ба мүн 26-дахи буудалтын советска дивизиие зарьмые «үгы хэhэн» тухайда сонохоhон байна юм.

Немецкэ радиое шалгаашад ба немецкэ газетые унтаашад болбол Геббельс бүтэгдэй туhэмэршадай hанхэрүйгээр шалгаhан хуулые хэлэгэнэнь дагажhаан ааб. Берлинэ зохёогдоhон шэнэ хуулы хуулгамагай гаргахада өөрдөөшье сонхаралгүй таб хаяа болгоhонгой байнаг. Гитлеровска эзлжээтэ хуулал хуурмагые радиогоор шагнаагаа гү. ялин газетнуудта унгаад бэйхадаа «нэгэйн хуусгада hаяхан гаргаа юм аабгаа!»—гэжэ хэлэхэ болонхой.

Эүгөөр, гитлеровцкэ пропагандые тухеехэ аргана бүхэлэй сагта эли тоо хүйцэтhан байгаа Ушаньнь, немецкэ пропагандада хэнэйшье этигэхээ болгоhон

«Германска командованиин болбол дээрэhээ хуулита ба хүсэд хуулита башэшье мэдээсэлнүүдээ багаа зэргэшье hаяь үнэн хэлэртэй болгон харуулхын тулда гитлернүүд. геринүүд, геббельсүүд хаяа эзлэб арга бэдэрхэ баатай болоhон байдаг.

Хэрбээ сайнтай эхин болгаар Геббельсын ведмество болбол советска дивизиинүүдые ба армиинуудые бүхэли бүхэлэрнь «бэhэлжэ» ба «үгы хэжэ» байхаяа хаяна ямар дивизиинүүдые үгы хэhэнээ хэлhэнэйшье хэрэгтэй гэжэ боломжолдог hаа. мүнөө немецкэ сэрэгүүдэй хоohон хии илалгануд тухайда шал худалые түхеехэгээ гитлеровецүүд болбол немецүүдтэ буга хяа сохиу hан советска дивизиинүүдэй номернуудые hанаанда ороhысоо тоолон нэрлэжэ үнэнүүд хэбэртэй болгоо гэжэ ороолодог зантай болоhой байна.

Тиигэжэ 7-дохи гвардейскэ ба дээрэ нэрлэгдhэн башэшье онгоо дивизиэгүүд берлинскэ эзлжэтэ шал худалые тарганалгаа хэрэглэгдhэн байна.

Үнэн дээрээ 7-дохи гвардейскэ дивизи ямар байгаа юм? Энээн тухайда 7-дохи гвардейскэ дивизиин командир полковник Бедин гэгшэ үгэ үгэе.

«Немецүд болбол хэнэгэшье мэдүүлэнүйгээр. гус дивизиие комплектлажа ябагша нэгэшье мэдүүлэнүйгээр тэрэ дивизиие бэhэлээд, үгы хэжэрхиhэн байгаа юм байна. Би болбол гус дивизиин командир ябаhан тулдаа гитлеровцкэ шал худалшаые шиглэн нандалга жагсалгаа бэеэ оногаасуулгаа, дуулгүй ба гэмхэншье оргаагүй байhан ушаhаа эзлжээтэ шал худалые берлинскэ радиогой шалиhаниие бүгэлэнтэ нуулгаа элгүүлхэ байнаб», гэжэ нүхэр Бедин гэгшэ Совинформбюроо башэhэн байна. Нүхэр Бедин болбол сохиуаь гэжэ гэгшэ

«Германска командованиин болбол дивизи болбол Баруун-Хойто фронтдо байлдаануудые хэхэ зуурта 16-дахи немецкэ армиин доороо нэрлэгдhэн подразделениинүүдые удаа удаагаар бута хяа сохёо гэжэ бүруушалгдашагүйгээр биднэртэ мэдэгдэнхэй гэбэ: ябаан сэрэгэй 30-дахи дивизиин 46-дахи полкын 2-дохи батальон, ябаан сэрэгэй 32-дохи дивизиин 94-дахи полкын 2-дохи батальон, барилгын 102-дохи батальон «СС-тэнэй» дивизиин барилгын 674-дохи батальон, «СС-тэнэй» «Тодон Конф» гэжэ дивизиин ябаан сэрэгүүдэй 1-дахи полкын 1-дахи батальон, мүн энэ дивизиин сапёрно батальон. 30-дахи артиллерийскэ полкын 9-дохи батарей, 30-дахи дивизиин ябаан сэрэгүүдэй 46-дахи полкын 2-дохи пулеметно рото, ябаан сэрэгүүдэй 32-дохи дивизиин 96-дахи полкын 3-дахи батальон й 8-дахи пулеметно рото, 13-дахи эскадрон полкын 3-дахи рото, танкhаа хамгаалха 6-дахи запаска дивизионой 1-дохи рото, ябаан сэрэгүүдэй 30-дахи дивизиин 6-дахи полкын 5-дахи рото, ябаан сэрэгүүдэй 123-дахи дивизиин 415-дахи полкын 5-дахи рото ба номергүй ябаhан элбэ олон маршевой подразделениинүүд болоно.

Берлинэ биднэрые үгы хэжэрхиhэн байна, тэд биднэр хаяа үнэхэн хэбээрээ үлэд. немецүүд 11 hуурин газарые оргожо сухарийн ба биднэр хэдэн тэнэнинень эзэлээд, тэндэ бухэгдэд, үшөө саанаа дабшуга ябагаад үргэлжэлгүлhээр байнабди. Рамушевскэ узелай түлөө болоhон байлдаануудта биднэр болбол дооро нурагдhан трофейе булаан абhан байнабди гэбэл: 5 танк. 3 самолет. 37 үүр буу, 152 автомашина, 29 миномет. 50 пулемет. 1695 винтовко. 13113 снаряд, 150 парашют гэхэ мэтэ байна.

Манай дивизиhэ нэгэхэншье үхэр буу, нэгэхэншье миномет, гансаханшье автомашина немецүүдэй гарта ороо шалгаhан байдаа hаань гемлиевска жагсаалтаан хадаа тэрэнэ hайнаг Баруун-Хойто фронт дээрэ болоhон байлдаануудай үедэ бэлэн болгоhон

«Германска командованиин болбол Баруун-Хойто фронтдо гаргаhан эсэргүүсэн гэмэлтэнэй

«Бэhэлэгшэhэн эсэргүүсэн гэмэлтэнэй

болбол абаhан ябаhан буу зэбсэг ба сэрэгэй хэрэгсэлэй хабаатай нэгэхэншье юумые байлдаанай газар дээрэ орhёогүйбди гэжэ бүхы хэрэгсэлэй нэгэн гэжэ

«Бидэнэй дивизиин ябуулганууднай гаргаhан ябуулганууд. Тэдэнэрэй бэлэхэлынь дутуу. Ерэhэн хүнүүдэй дунда нэгэшье пулеметчик үгы шахуу! Тэдэнь усоохэн мүртөө баганшье дутуу зүйлые заhажа шалгагүй байна...».—гэжэ нэрэ заагдаhан приказ соо хэлэгдэнэ.

• • •

«Биднэнэр үхэжэ хосороодни хаа. Урдамнайшье, арагамнайшье, холоо ородуд... Тэдэнэрэй атакада тэсэн туласынгаа талаар биднэнэр ганшье hула байнабди. Түрэ түргэн нэмэлтэнүүгые абажа байhаншье мүртөө мүнөө манай рото жагсаалгаа орой соо 15 хүнтэй байна. Иимэ байдал болбол ганцахан мантра бэшэ» гэжэ немецкэ солдат Вилли Байер гэгшэ hаяхан Регенсбургда байhан Карл Грешель гэгшэдэ бэшhэн байна.

• • •

Эгэшэhэн абаhан бэшэныь немецкэ офицер Альф Шмит гэгшэhэе олоо. Тэрэ эгэшэнь: «Манай энэ хүнүүдэй бүхы байранууд гэр зайжа сабхи гү. алч онюошье гутал бэлэрнэ. хэрбэ олоо hаа бүтэнь тушаагты гэжэ эрилтэ табиаг байна».—гэжэ бэшэнэ.

СОВИНФОРМБЮРО

Хариуслагата редактордай отвечающий П. БАЛДАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 2 зв.; секретариата и отдела партийной жизни—3-23; сельскохозяйственного—7-55; отделов просв. и транспорта и отдела писем—5-07.

Бурят-Монгольская УНЭН 2 дохи ... № 63

Н—2916

Типография издательства республиканских газет БМАССР.